

NICULAE CONOVICI (1948 - 2005)

Adeese Dumnezeu îi reia la El decât s-ar fi cuvenit, dar și după o îndelungată suferință ... Prietenul, colegul, arheologul, cercetătorul care a început cu muzeografia, dr. **NICULAE CONOVICI** a trecut la cele veșnice în după amiaza zilei de 7 iunie 2005.

Se născuse la 13 martie 1948 în București, dar cu ascendenți în Brăila. Pasionat de istorie și arheologie a urmat Facultatea de Istorie din București (1965-1970), iar după absolvire a fost mai întâi profesor la Școala din Radu Negru (jud. Călărași) (1970-1971), iar apoi muzeograf la Muzeul din Călărași (1971-1979). De pe malul Dunării, participând la săpăturile arheologice de la Păcuiul lui Soare, a trecut la Institutul de Arheologie din București, devenind unul dintre cei mai renumiți cercetători ai istoriei geto-dacilor. De la simplu arheolog a ajuns până la cercetător științific I.

Piscu Crăsani, Copuzu, Țândărei, Coțofenii din Dos, Stelnică, Satu Nou, Piuă Petrii (Orașul de Floci) sunt doar câteva din principalele șantiere arheologice la care a participat – pe unele dintre ele chiar conducându-le – scoțând la iveală descoperiri deosebit de importante.

S-a preocupat de studiul monedelor elenistice și a ștampilelor de pe amforele grecești devenind unul dintre cei mai buni specialiști din lume în acest ultim domeniu, beneficiind de

burse acordate de Franța, SUA, Grecia etc. A publicat peste 60 de articole, studii și cărți de specialitate. De altfel, doctoratul în istorie l-a obținut, în anul 1993, cu teza *Cronologia relativă și absolută a ștampilelor de amfore sinopeene cu nume de astinomi*. Iar metoda sa de cercetare și mai ales de interpretare a fost mult lăudată de specialiștii români și străini. Conexiunile pe care le făcea au dus la progresul studierii amforelor grecești sau a sanctualelor și zonelor sacre din lumea geto-dacilor, la o mai profundă întrepătrundere între economic, politic și spiritual, la o mai justă înțelegere cronologică, prin urmare evolutivă, a faptelor și întâmplărilor din lumea est-mediteraneană și balcano-dunăreană.

În afară de cercetarea științifică, a fost un apropiat colaborator al muzeelor din Slobozia, Constanța, Brăila, București ș.a., contribuind din plin la îmbogățirea patrimoniului muzeal și la prezentarea cât mai atrăgătoare a exponatelor.

Era „cercetătorul“ ce se simțea și „muzeograf“ nefăcând diferență între cei doi termeni. Astfel, la Piscu Crăsani, pe când cerceta marea vatră – altar cu decor radial - a solicitat prezența a cât mai multor cercetători, muzeografi și restauratori pentru o prelevare cât mai fidelă din teren și o transpunere ulterioară într-un cadru cât mai adecvat la Muzeul din Slobozia. Aceeași scrupulozitate o manifesta în restaurarea și reconstituirea tuturor pieselor descoperite prin săpături –

este cazul cu rhytonul de la Crăsani, cu toate categoriile de artefacte din necropola de la Stelnica – indiferent că erau din epoca bronzului sau geto-dace. Iar în cetatea getică de la Coțofenii din Dos își puna tot felul de întrebări privind o reconstituire *in situ* a zidului de apărare alcătuit din cărămizi – deziderate care, din păcate, arheologia și muzeografia din țara noastră nu sunt pregătite, încă, să le realizeze, așa cum se întâmplă pe alte meleaguri, referindu-ne la celebrul Heuneburg, din Germania, care atrage mii de vizitatori anual – deși, după părerea noastră, este mult inferior ca spectaculozitate și, de ce nu, ca importanță față de ceea ce este la noi ...

S-a zbatut pentru crearea Societății Arheologilor din România punând mult suflet și pricepere. A fost membru în redacția revistei *SCIVA* (din 1993) și redactor responsabil la revista *Materiale și Cercetări Arheologice* (din 1996).

Dar, mai presus de toate, a fost deschis și prietenos cu toată lumea muzeografilor și arheologilor atât din România cât și din Bulgaria, Danemarca, Franța, Georgia, Grecia, Republica Moldova, Rusia, Spania, Turcia sau Ucraina – țări în care a urmat stagiile de cercetare sau a susținut comunicări științifice.

Român prin simțire, balcanic prin obârșie, european prin gândire a fost ... din păcate pentru noi a fost ... dar continuă să fie în inima și cugetul nostru.

Dragă Năică, acum când afli multe din tainele lumii trecute dar și a celei ce vine - în „colaborare“ cu confrății în ale meseriei Florin Medeleț și Cloșca Băluță, plecați și ei în aceeași zi – lumi pe care cu mintea ta iscoditoare te străduiai să le percepi și să le pricepi cât mai veridic, nouă nu ne rămâne decât să-ți spunem *Sit tibi terra levis*, așa cum îi place arheologului când mânuiește șpaclul.

Georgel TROHANI

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Histria VIII. Les timbres amphoriques. 2. Sinope, Editura Enciclopedică - Diffusion de Boccard, București - Paris, 1998, 206 p. + XLVII pl. [= *Corpus international des timbres amphoriques*, fascicule 3, publié par l'Académie Roumaine et l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres sous le patronage de l'Union Académique Internationale];

Câteva torți ștampilate de amfore elenistice din județul Ialomița și sud-vestul Dobrogei, *SCIVA*, 1975, 26/4 (în colaborare cu C. Mușețeanu).

Contribution au problème de l'importation des amphores grecques dans le Sud-Est de la Munténie, Dacia, n.s., 22, 1978, p.173-199 (în colaborare cu C. Mușețeanu și A. Atanasiu).

Contribuții numismatice privind legăturile Histriei cu getii de la Dunăre în sec.VI-II î.e.n., *Studii și cercetări de istorie veche și arheologie (SCIVA)*, 30, 1979, 1, p. 87 -93.

Les relations entre les Gètes des deux rivages du Bas-Danube à la lumière des données archéologiques et numismatiques (IVe - IIe siècles av.n.e.), *Actes du IIe Congrès international de Thracologie, Bucarest 4-10 Septembre 1976, II*, Bucarest, 1980, p. 43 - 54.

Date noi cu privire la un tezaur de monede antice descoperit în județul Dolj, *Thraco-Dacica*, 6, 1985, p.59 - 74.

Așezări fortificate și centre tribale geto-dacice din Muntenia (sec.VI î.e.n.- I e.n.), *Istros*, 4, Brăila, 1985, p.71 - 87.

Aspecte ale circulației drahmelor de Dyrhachium și Apollonia în Peninsula Balcanică și în Dacia, *Buletinul Societății Numismatice Române*, LXXVII - LXXIX, 1986, 131 - 135, p.69 - 88.